

PARASHAT MISHPATIM (JUDGMENTS)

Shemot (Exodus) 21:1-24:18 | Yirme-Yahu (Jeremiah) 31:30-34; Yirme-Yahu (Jeremiah) 34:8-22 | Tehillah
(Psalm) 72 | Luka (Luke) 7:1-8:3; Ivrim (Hebrews) 9:15-22

TORAH | HAFTARAH | MIVLEH | MASHANAN ZOT

TORAH

Shemot Chapter 21

1 "Now these are the Mishpatim which you shall set before them. 2 If you buy a Hebrew servant, six years he shall serve; and in the seventh he shall go out free for nothing. 3 If he comes in by himself, he shall go out by himself; if he is married, then his wife shall go out with him. 4 If his master gives him a wife, and she bears him sons or daughters; the wife and her children shall be her master's, and he shall go out by himself. 5 But if the servant shall plainly say, 'I love my master, my wife, and my children; I will not go out free,' 6 then his master shall bring him unto Elohim, and shall bring him to the door, or unto the door-post; and his master shall bore his ear through with an awl; and he shall serve him forever. 7 And if a man sells his daughter to be a maid-servant, she shall not go out as the men-servants do. 8 If she pleases not her master, who has espoused her to himself, then shall he let her be redeemed; to sell her unto a foreign people he shall have no power, seeing he has dealt deceitfully with her. 9 And if he espouses her unto his son, he shall deal with her after the manner of daughters. 10 If he takes

שמות פרק כא
א ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם.
ב כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבד ובשבעת יצא לחפשי חנם.
ג אם בגפו יבא בגפו יצא אם בעל אשה הוא ויצאה אשתו עמו.
ד אם אדניו יתן לו אשה וילדה לו בנים או בנות האשה וילדיה תהיה לאדניה והוא יצא בגפו.
ה ואם אמר יאמר העבד אהבתי את אדני את אשתי ואת בני לא אצא חפשי.
ו והגישו אדניו אל האלהים והגישו אל הדלת או אל המזוזה ורצע אדניו את אזנו במרצע ועבדו לעלם.
ז וכי ימכר איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים.
ח אם רעה בעיני אדניה אשר לא (לו) יעדה והפדה לעם נכרי לא ימשל למכרה בבגדו בה.
ט ואם לבנו ייעדנה כמשפט הבנות יעשה לה.
י אם אחרת יקח לו שארה כסותה וענתה לא יגרע.
יא ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין

him another wife, her food, her raiment, and her conjugal rights, shall he not diminish. 11 And if he does not these three unto her, then shall she go out for nothing, without money. 12 He that smites a man, so that he dies, shall surely be put to death. 13 And if a man lies not in wait, but Elohim causes it to come to hand, then I will appoint you a place to where he may flee. 14 And if a man comes presumptuously upon his neighbor, to slay him with guile, you shall take him from My Mizbe'akh, that he may die. 15 And he that smites his father, or his mother, shall be surely put to death. 16 And he that steals a man, and sells him, or if he is found in his hand, he shall surely be put to death. 17 And he that curses his father or his mother shall surely be put to death. 18 And if men contend, and one smites the other with a stone, or with his fist, and he dies not, but keeps his bed, 19 if he rises again, and walks abroad upon his staff, then shall he that smote him be quit; only he shall pay for the loss of his time, and shall cause him to be thoroughly healed. 20 And if a man smites his servant or his maidservant with a rod, and he dies under his hand, he shall surely be punished. 21 Notwithstanding, if he continues a day or two, he shall not be punished; for he is his money. 22 And if men strive together, and hurt a woman with child, so that her fruit departs, and yet no harm follows, he shall be surely fined, according as the woman's husband shall lay upon him; and he shall pay as the shoftim determine. 23 But if any harm follows, then you shall give life for life, 24 eye for eye, tooth for tooth, hand for hand, foot for foot, 25 burning for burning, wound for wound, stripe for stripe. 26 And if a man smites the eye of his servant, or the eye of his maidservant, and destroys it, he shall let him go free for his eye's sake. 27 And if he smites out his bondman's tooth, or his bondwoman's tooth, he shall let him go free for his tooth's sake."

28 "And if an ox gores a man or a woman, that they die, the ox shall be surely stoned, and its flesh shall not be eaten; but the owner of the ox shall be quit. 29 But if the ox was wont to gore in times past, and warning has been given to its owner, and he has not kept it in, but it has killed a man or a woman, the ox shall be stoned, and its owner also shall be put to death. 30 If there is laid on him a ransom, then he shall give for

כָּסֶף.

יב מִכָּה אִישׁ וּמֵת מוֹת יוֹמֵת.

יג וְאִשֶּׁר לֹא צָדָה וְהָאֱלֹהִים אָנָּה לִידּוֹ וְשִׁמְתִי לָךְ מְקוֹם אֲשֶׁר יָנוּס שָׁמָּה.

יד וְכִי יִזְדּ אִישׁ עַל רֵעֵהוּ לְהִרְגוֹ בְּעָרְמָה מִמֶּם מִזְבְּחֵי תִקְחֶנּוּ לְמוֹת.

טו וּמִכָּה אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוֹמֵת.

טז וְגַיֵּב אִישׁ וּמָכְרוֹ וְנִמְצָא בְיָדוֹ מוֹת יוֹמֵת.

יז וּמִקְלָל אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוֹמֵת.

יח וְכִי יִרְיֵב אֲנָשִׁים וְהִכָּה אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ בְּאֶבֶן אוֹ בְּאֶגְרֹף וְלֹא יָמוּת וְנִפְלַל לְמִשְׁכָּב.

יט אִם יָקוּם וְהִתְהַלֵּךְ בַּחוּץ עַל מִשְׁעַנְתּוֹ וְנִקְּה הַמִּכָּה רַק שְׁבִתּוֹ יִתֵּן וְרִפְאָ יִרְפֵּא.

כ וְכִי יִכֶּה אִישׁ אֶת עַבְדּוֹ אוֹ אֶת אִמָּתוֹ בְּשִׁבְטֵ וּמֵת תַּחַת יָדוֹ נָקַם נִקְּמִים.

כא אִךְ אִם יוֹם אוֹ יוֹמִים יַעֲמֵד לֹא יָקַם כִּי כִסְפוֹ הוּא.

כב וְכִי יִנְצוּ אֲנָשִׁים וְנִגְפוּ אִשָּׁה הָרָה וַיִּצְאוּ יְלִדֶיהָ וְלֹא יִהְיֶה אֶסוֹן עָנּוּשׁ יַעֲנֹשׁ כְּאִשֶּׁר יִשִּׁית עָלָיו בְּעַל הָאִשָּׁה וְנָתַן בְּפִלְלִים.

כג וְאִם אֶסוֹן יִהְיֶה וְנָתַתָּה נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ.

כד עֵין תַּחַת עֵין שֵׁן תַּחַת שֵׁן יָד תַּחַת יָד רֶגֶל תַּחַת רֶגֶל.

כה כְּוִיָּה תַּחַת כְּוִיָּה פָּצַע תַּחַת פָּצַע חֲבוּרָה תַּחַת חֲבוּרָה.

כו וְכִי יִכֶּה אִישׁ אֶת עֵין עַבְדּוֹ אוֹ אֶת עֵין אִמָּתוֹ וְשִׁחַתָּה לְחִפְשֵׁי יִשְׁלַחֲנּוּ תַּחַת עֵינוֹ.

כז וְאִם שֵׁן עַבְדּוֹ אוֹ שֵׁן אִמָּתוֹ יִפִּיל לְחִפְשֵׁי יִשְׁלַחֲנּוּ תַּחַת שֵׁנוֹ.

כח וְכִי יִגַּח שׂוֹר אֶת אִישׁ אוֹ אֶת אִשָּׁה וּמֵת סָקוּל יִסְקַל הַשׂוֹר וְלֹא יֵאָכַל אֶת בְּשָׂרוֹ וּבַעַל הַשׂוֹר נָקִי.

כט וְאִם שׂוֹר נִגַּח הוּא מִתְמַל שְׁלֵשִׁם וְהוֹעֵד בְּבַעְלָיו וְלֹא יִשְׁמְרֶנּוּ וְהַמִּית אִישׁ אוֹ אִשָּׁה הַשׂוֹר יִסְקַל וְגַם בְּעָלָיו יוֹמֵת.

ל אִם כֹּפֵר יוֹשֵׁת עָלָיו וְנָתַן פְּדִין נִפְשׁוֹ כֹּל אֲשֶׁר יוֹשֵׁת עָלָיו.

לא אוֹ בֵן יִגַּח אוֹ בַת יִגַּח כַּמִּשְׁפָּט הַזֶּה יַעֲשֶׂה לוֹ. לֵב אִם עָבַד יִגַּח הַשׂוֹר אוֹ אִמָּה כֶּסֶף שְׁלֵשִׁים שְׁקָלִים יִתֵּן לְאֲדָנָיו וְהַשׂוֹר יִסְקַל.

לב וְכִי יִפְתַּח אִישׁ בּוֹר אוֹ כִּי יִכְרֶה אִישׁ בַּר וְלֹא יִכְסֶנּוּ וְנִפְלַל שָׁמָּה שׂוֹר אוֹ חֲמוֹר.

לג בְּעַל הַבּוֹר יִשְׁלַם כֶּסֶף יָשִׁיב לְבַעְלָיו וְהַמֵּת

the redemption of his life whatever is laid upon him.
 31 Whether it has gored a son, or has gored a daughter, according to this judgment shall it be done unto him. 32 If the ox gores a servant or a maidservant, he shall give unto their master thirty shekels of silver, and the ox shall be stoned. 33 And if a man shall open a pit, or if a man shall dig a pit and not cover it, and an ox or a donkey falls therein, 34 the owner of the pit shall make it good; he shall give money unto the owner of them, and the dead beast shall be his. 35 And if one man's ox hurts another's, so that it dies, then they shall sell the live ox, and divide the price of it; and the dead also they shall divide. 36 Or if it is known that the ox was wont to gore in times past, and its owner has not kept it in, he shall surely pay ox for ox, and the dead beast shall be his own. 37 If a man steals an ox, or a sheep, and kills it, or sells it, he shall pay five oxen for an ox, and four sheep for a sheep."

יְהִיָּה לוֹ.
 לֵאמֹר וְכִי יִגְף שׁוֹר אִישׁ שׁוֹר רֵעֵהוּ וּמֵת וּמָכְרוּ
 אֶת הַשׁוֹר הַחַי וְחָצוּ אֶת כֶּסֶפוֹ וְגַם אֶת הַמֵּת
 יִחְצוּ.
 לוֹ אוֹ נֹדַע כִּי שׁוֹר נִגַּח הוּא מִתְמוּל שְׁלֹשִׁים וְלֹא
 יִשְׁמְרֵנוּ בְּעֵלָיו שְׁלֹשׁ יְשָׁלֵם שׁוֹר תַּחַת הַשׁוֹר
 וְהַמֵּת יְהִיָּה לוֹ.
 לוֹ כִּי יִגְנֹב אִישׁ שׁוֹר אוֹ שֶׁה וּטְבָחוֹ אוֹ מָכְרוּ
 חֲמִשָּׁה בְּקָר יִשְׁלֵם תַּחַת הַשׁוֹר וְאַרְבַּע צֹאן תַּחַת
 הַשֶּׁה.

Shemot Chapter 22

1 "If a thief is found breaking in, and is smitten so that he dies, there shall be no bloodguiltiness for him. 2 If the sun is risen upon him, there shall be bloodguiltiness for him, he shall make restitution; if he has nothing, then he shall be sold for his theft. 3 If the theft is found in his hand alive, whether it is an ox, or a donkey, or a sheep, he shall pay double. 4 If a man causes a field or vineyard to be eaten, and shall let his beast loose, and it feeds in another man's field, of the best of his own field and of the best of his own vineyard shall he make restitution. 5 If fire breaks out, and catches in thorns, so that the shocks of grain, or the standing grain, or the field are consumed, he that kindled the fire shall surely make restitution. 6 If a man delivers unto his neighbor money or stuff to keep, and it is stolen out of the man's house, if the thief is found, he shall pay double. 7 If the thief is not found, then the master of the house shall come near unto Elohim, to see whether he has not put his hand unto his neighbor's goods. 8 For every matter of trespass, whether it is for ox, for donkey, for sheep, for clothing, or for any manner of lost thing, whereof one says, 'This is it,' the cause of both parties shall come before

שמות פרק כב

א אם במחֹתֶרֶת יִמָּצֵא הַגֵּנֵב וְהָכָה וּמֵת אִין לוֹ דָּמִים.
 ב אם זָרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ עָלָיו דָּמִים לוֹ שְׁלֹשׁ יְשָׁלֵם
 אם אִין לוֹ וְנִמְכַר בְּגִנְבָתוֹ.
 ג אם הַמָּצֵא תִמָּצֵא בְיָדוֹ הַגֵּנֵב מִשׁוֹר עַד חֲמוֹר
 עַד שֶׁה חַיִּים שְׁנַיִם יְשָׁלֵם.
 ד כִּי יִבְעֹר אִישׁ שָׂדֵה אוֹ כָרֶם וְשָׁלַח אֶת בְּעִירָה
 וּבְעִיר בְּשָׂדֵה אַחֵר מִיֵּטֵב שָׂדֵהוּ וּמִיֵּטֵב כָּרְמוֹ
 יְשָׁלֵם.
 ה כִּי תִצָּא אֵשׁ וּמִצָּאָה קִצִּים וְנֹאכַל גְּדִישׁ אוֹ
 הַקֵּמָה אוֹ הַשָּׂדֵה שְׁלֹשׁ יְשָׁלֵם הַמִּבְעֵר אֶת
 הַבְּעִרָה.
 ו כִּי יִתֵּן אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ כֶסֶף אוֹ כְּלִים לְשֹׁמֵר וְגִנֵּב
 מִבֵּית הָאִישׁ אם יִמָּצֵא הַגֵּנֵב יְשָׁלֵם שְׁנַיִם.
 ז אם לֹא יִמָּצֵא הַגֵּנֵב וְנִקְרַב בְּעַל הַבַּיִת אֶל
 הָאֱלֹהִים אם לֹא שָׁלַח יָדוֹ בְּמִלְאֲכַת רֵעֵהוּ.
 ח עַל כָּל דְּבַר פֶּשַׁע עַל שׁוֹר עַל חֲמוֹר עַל שֶׁה
 עַל שְׁלֵמָה עַל כָּל אַבְדָּה אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּי הוּא זֶה
 עַד הָאֱלֹהִים יָבֵא דְבַר שְׁנֵיהֶם אֲשֶׁר יִרְשִׁיעוּ
 אֱלֹהִים יְשָׁלֵם שְׁנַיִם לְרֵעֵהוּ.
 ט כִּי יִתֵּן אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ חֲמוֹר אוֹ שׁוֹר אוֹ שֶׁה
 וְכָל בְּהֵמָה לְשֹׁמֵר וּמֵת אוֹ נִשְׁבֵּר אוֹ נִשְׁבָּה אִין

Elohim; he whom Elohim shall condemn shall pay double unto his neighbor. 9 If a man delivers unto his neighbor a donkey, or an ox, or a sheep, or any beast, to keep, and it dies or is hurt, or driven away with no man seeing it, 10 the oath of יהוה shall be between them both, to see whether he has not put his hand unto his neighbor's goods; and the owner thereof shall accept it, and he shall not make restitution. 11 But if it is stolen from him, he shall make restitution unto the owner thereof. 12 If it is torn in pieces, let him bring it for a witness; he shall not make good that which was torn."

13 "And if a man borrows anything from his neighbor, and it is hurt, or dies, the owner thereof not being with it, he shall surely make restitution. 14 If the owner thereof is with it, he shall not make it good; if it is a hireling, he loses his hire. 15 And if a man entices a virgin that is not betrothed, and lies with her, he shall surely pay a dowry for her to be his wife. 16 If her father utterly refuses to give her unto him, he shall pay money according to the dowry of virgins. 17 You shall not suffer a sorceress to live. 18 Whoever lies with a beast shall surely be put to death. 19 He that sacrifices unto the gods, save unto יהוה only, shall be utterly destroyed. 20 And a stranger shall you not wrong, neither shall you oppress him; for you were strangers in the land of Mitzrayim. 21 You shall not afflict any widow or fatherless child. 22 If you afflict them in any wise, for if they cry at all unto Me, I will surely hear their cry, 23 My wrath shall wax hot, and I will kill you with the sword; and your wives shall be widows, and your children fatherless."

24 "If you lend money to any of My people, even to the poor with you, you shall not be to him as a creditor; neither shall you lay upon him interest. 25 If you at all take your neighbor's garment to pledge, you shall restore it unto him by the time the sun goes down; 26 for that is his only covering, it is his garment for his skin; wherein shall he sleep? And it shall come to pass, when he cries unto Me, that I will hear; for I am gracious. 27 You shall not revile Elohim, nor curse a ruler of your people. 28 You shall not delay to offer of the fullness of your harvest, and of the outflow of your presses. The firstborn of your sons shall you give unto Me. 29 Likewise shall you do with your oxen, and with

רָאָה.

י שְׁבַעַת יְהוָה תְּהִיָּה בֵּין שְׁנֵיהֶם אִם לֹא שָׁלַח יָדוֹ בְּמִלְאֲכַת רֵעֵהוּ וְלָקַח בְּעֵלְיוֹ וְלֹא יִשְׁלֹם.
י א וְאִם גָּנַב יִגְנַב מִעַמּוֹ יִשְׁלֹם לְבַעְלָיו.

יב אִם טָרַף יִטְרַף יְבִיאֵהוּ עַד הַטְּרִפָּה לֹא יִשְׁלֹם.
יג וְכִי יִשְׁאַל אִישׁ מֵעַם רֵעֵהוּ וְנִשְׁבַּר אִו מִת בְּעֵלְיוֹ אִין עַמּוֹ שְׁלֹם יִשְׁלֹם.
יד אִם בְּעֵלְיוֹ עַמּוֹ לֹא יִשְׁלֹם אִם שָׁכִיר הוּא בָּא בְּשֹׁכְרוֹ.

טו וְכִי יִפְתֶּה אִישׁ בְּתוֹלָה אֲשֶׁר לֹא אֶרְשָׁה וְשָׁכַב עִמָּה מָהָר יִמְהַרְנֶה לוֹ לְאַשָּׁה.

טז אִם מָאן יִמְאֵן אָבִיָּה לְתַתָּה לוֹ כֶּסֶף יִשְׁקַל כְּמַהָר הַבְּתוּלָת.

יז מְכַשְׁפָּה לֹא תַחְיֶה. יח כָּל שָׁכַב עִם בְּהֵמָה מוֹת יוּמָת.

יט זִבְחַ לְאֱלֹהִים יִחַרֶם בְּלִתִּי לִיהוָה לְבַדּוֹ.

כ וְגֵר לֹא תוֹנֶה וְלֹא תִלְחָצְנֻהוּ כִּי גֵרִים הֵייתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם.

כא כָּל אֱלֻמְנָה וַיְתוּם לֹא תַעֲנֹן.

כב אִם עֵנָה תַעֲנֶנָּה אֹתוֹ כִּי אִם צָעַק יִצְעַק אֵלַי שָׁמַע אֲשַׁמַּע צַעֲקוֹתוֹ.

כג וְחָרָה אַפִּי וְהָרַגְתִּי אֶתְכֶם בְּחָרֵב וְהָיוּ נְשִׁיכֶם אֱלֻמְנוֹת וּבְנֵיכֶם יִתְמִים.

כד אִם כֶּסֶף תִּלְוֶה אֶת עַמִּי אֶת הָעֶנִי עֲמֹד לֹא תִהְיֶה לוֹ כְּנִשָּׁה לֹא תִשְׁיָמוֹן עָלָיו נִשְׁדָּ.

כה אִם חָבֵל תַּחְבֵּל שְׁלֹמֵת רַעַד עַד בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ תִּשְׁיָבְנוּ לוֹ.

כו כִּי הוּא כְּסוּתָה לְבִדָּה הוּא שְׁמֹלְתוֹ לְעֵרוֹ בְּמָה יִשְׁכָּב וְהָיָה כִּי יִצְעַק אֵלַי וְשָׁמַעְתִּי כִּי חֲנוּן אָנִי.

כז אֱלֹהִים לֹא תִקְלַל וְנִשְׂיָא בְּעַמְּךָ לֹא תֵאָר.

כח מְלֹאֲתֶךָ וְדַמְעֶךָ לֹא תֵאָחֵר בְּכוֹר בְּנֶיךָ תִּתֵּן לִי.

כט כִּן תַּעֲשֶׂה לְשֹׁרֶךָ לְצֹאֲנֶךָ שְׁבַעַת יָמִים יְהִיָּה עִם אָמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי תִתְּנוּ לִי.

ל וְאִנְשֵׁי קֹדֶשׁ תִּהְיוּן לִי וּבִשֹׁר בְּשֹׁדֵה טְרִפָּה לֹא תֹאכְלוּ לְכַלֵּב תִּשְׁלַכּוּן אֹתוֹ.

your sheep; seven days it shall be with its dam; on the eighth day you shall give it to Me. 30 And you shall be men who are kodesh unto Me; therefore you shall not eat any flesh that is torn of beasts in the field; you shall cast it to the dogs."

Shemot Chapter 23

1 "You shall not utter a false report; put not your hand with the wicked to be an unrighteous witness. 2 You shall not follow a multitude to do evil; neither shall you bear witness in a cause to turn aside after a multitude to pervert justice; 3 neither shall you favor a poor man in his cause. 4 If you meet your enemy's ox or his donkey going astray, you shall surely bring it back to him again. 5 If you see the donkey of him that hates you lying under its burden, you shall forbear to pass by him; you shall surely release it with him. 6 You shall not wrest the judgment of your poor in his cause. 7 Keep yourself far from a false matter; and the innocent and righteous do not slay; for I will not justify the wicked. 8 And you shall take no gift; for a gift blinds them that have sight, and perverts the words of the tzadikim. 9 And a stranger shall you not oppress; for you know the heart of a stranger, seeing you were strangers in the land of Mitzrayim. 10 And six years you shall sow your land, and gather in the increase thereof; 11 but the seventh year you shall let it rest and lie fallow, that the poor of your people may eat; and what they leave the beast of the field shall eat. In like manner you shall deal with your vineyard, and with your oliveyard. 12 Six days you shall do your work, but on the seventh day you shall rest; that your ox and your donkey may have rest, and the son of your handmaid, and the stranger, may be refreshed. 13 And in all things that I have said unto you take heed; and make no mention of the name of other gods, neither let it be heard out of your mouth. 14 Three times you shall keep a Khag unto Me in the year. 15 Khag Matzot shall you keep; seven days you shall eat Matzot, as I commanded you, at the time appointed in the Khodesh of the aviv, for in it you came out from Mitzrayim; and none shall appear before Me empty; 16 and Khag HaKatzir, the first-fruits of your labors which you sow in the field; and Khag HaAsif, at the end of the year,

שמות פרק כג

א לא תשא שמע שוא אל תשת ידך עם רשע להית עד חמס.
ב לא תהיה אחרי רבים לרעת ולא תענה על רב לנטת אחרי רבים להטת.
ג ודל לא תהדר בריבו.
ד כי תפגע שור איבך או חמרו תעה השב תשיבנו לו.
ה כי תראה חמור שנאך רבץ תחת משאו וחדלת מעזב לו עזב תעזב עמו.
ו לא תטה משפט אבינך בריבו.
ז מדבר שקר תרחק ונקי וצדיק אל תהרג כי לא אצדיק רשע.
ח ושחד לא תקח כי השחד יעור פקחים ויסלף דברי צדיקים.
ט וגר לא תלחץ ואתם ידעתם את נפש הגר כי גרים הייתם בארץ מצרים.
י ושש שנים תזרע את ארצך ואספת את תבואתה.
יא והשביעת תשמטנה ונטשתה ואכלו אביני עמך ויתרם תאכל חית השדה בן תעשה לכרמך לזיתך.
יב ששת ימים תעשה מעשיך וביום השביעי תשבת למען ינוח שורך וחמריך וינפש בן אמנתך והגר.
יג ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו ושם אלהים אחרים לא תזכירו לא ישמע על פיך.
יד שלש רגלים תחג לי בשנה.
טו את חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות באשר צויתך למועד חדש האביב כי בו יצאת ממצרים ולא יראו פני ריקם.
טז וחג הקציר בכורי מעשיך אשר תזרע בשדה וחג האסף בצאת השנה באספת את מעשיך מן השדה.
יז שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך אל פני האדן יהוה.
יח לא תזבח על חמץ דם זבחי ולא ילין חלב חגי

when you gather in your labors out of the field. 17 Three times in the year all your males shall appear before HaAdon יהוה . You18 shall not offer the blood of My sacrifice with khametz; neither shall the fat of My feast remain all night until the morning. 19 The choicest first-fruits of your land you shall bring into Beit Eloheikha. You shall not seethe a kid in its mother's milk."

20 "Behold, I send my Malakh before you, to keep you by the way, and to bring you into the place which I have prepared. 21 Take heed of Him, and hearken unto His voice; be not rebellious against Him; for He will not pardon your transgression; for My Name is in Him. 22 But if you shall indeed hearken unto His voice, and do all that I speak, then I will be an enemy unto your enemies, and an adversary unto your adversaries. 23 For My Malakh shall go before you, and bring you in unto the Amori, and the Khiti, and the Perizi, and the Kena'ani, the Khivi, and the Yevusi; and I will cut them off. 24 You shall not bow down to their gods, nor serve them, nor do after their doings; but you shall utterly overthrow them, and break in pieces their pillars. 25 And you shall serve יהוה your Elohim, and He will bless your bread, and your water; and I will take sickness away from the midst of you. 26 None shall miscarry nor be barren in your land; the number of your days I will fulfill. 27 I will send My terror before you, and will discomfit all the people to whom you shall come, and I will make all your enemies turn their backs unto you. 28 And I will send the hornet before you, which shall drive out the Khivi, the Kena'ani, and the Khiti, from before you. 29 I will not drive them out from before you in one year, lest the land becomes desolate, and the beasts of the field multiply against you. 30 Little by little I will drive them out from before you, until you are increased and inherit the land. 31 And I will set your border from Yam Suf even unto the sea of the P'lishtim, and from the wilderness unto the River; for I will deliver the inhabitants of the land into your hand; and you shall drive them out before you. 32 You shall make no covenant with them, nor with their gods. 33 They shall not dwell in your land, lest they make you sin against Me, for you will serve their gods, for they will be a snare unto you."

עד בקר.
יט ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוה
אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו.
כ הנה אנכי שלח מלאך לפניך לשמרך בדרךך
ולהביאך אל המקום אשר הכנתי.
כא השמר מפניו ושמע בקלו אל תמר בו כי לא
ישא לפשעכם כי שמי בקרבו.
כב כי אם שמוע תשמע בקלו ועשית כל אשר
אדבר ואיבתי את איביך וצרתי את צרריך.
כג כי ילך מלאכי לפניך והביאך אל האמרי
והחתי והפרזי והפנעני החוי והיבوسی והכחדתי.
כד לא תשתחוה לאלהיהם ולא תעבדם ולא
תעשה כמעשיהם כי הרס תהרסם ושבר תשבר
מצבתיהם.
כה ועבדתם את יהוה אלהיכם וברך את לחמך
ואת מימך והסרת מחלה מקרבך.
כו לא תהיה משפלה ועקרה בארצך את מספר
ימך אמלא.
כז את אימתי אשלח לפניך והמתי את כל העם
אשר תבא בהם ונתתי את כל איביך אליך ערף.
כח ושלחתי את הצרעה לפניך וגרשה את החוי
את הפנעני ואת החתי מלפניך.
כט לא אגרשנו מפניך בשנה אחת פן תהיה
הארץ שממה ורבה עליך חית השדה.
ל מעט מעט אגרשנו מפניך עד אשר תפרה
ונחלת את הארץ.
לא ושתתי את גבלך מים סוף ועד ים פלשתים
וממדבר עד הנגהר כי אתן בידיכם את ישבי
הארץ וגרשתמו מפניך.
לב לא תכרת להם ולאליהם ברית.
לג לא ישבו בארצך פן יחטאו אתך לי כי תעבד
את אלהיהם כי יהיה לך למוקש.

Shemot Chapter 24

1 And unto Moshe He said, "Come up unto יהוה , you, and Aharon, Nadav, and Avihu, and seventy of the elders of Yisra'el; and worship afar off; 2 and Moshe alone shall come near unto יהוה ; but they shall not come near; neither shall the people go up with him." 3 And Moshe came and told the people all the D'varim of יהוה , and all the Mishpatim; and all the people answered with one voice, and said, "All the D'varim which יהוה has spoken, will we do." 4 And Moshe wrote all the D'varim of יהוה , and rose up early in the morning, and built a Mizbe'akh under the mount, and twelve pillars, according to the twelve tribes of Yisra'el. 5 And he sent the young men of B'nei Yisra'el, who offered Olot and sacrificed Sh'lamim of oxen unto יהוה . 6 And Moshe took half of the blood and put it in basins; and half of the blood he dashed against the Mizbe'akh. 7 And he took the Sefer HaBrit, and read in the hearing of the people; and they said, "All that יהוה has spoken will we do and obey." 8 And Moshe took the blood, and sprinkled it on the people, and said, "Behold the blood of the Brit, which יהוה has made with you in agreement with all these words." 9 Then Moshe went up, and Aharon, Nadav, and Avihu, and seventy of the elders of Yisra'el; 10 and they saw the Elohim of Yisra'el; and there was under His feet the like of a paved work of sapphire stone, and the like of the very heaven for clearness. 11 And upon the nobles of B'nei Yisra'el He laid not His hand; and they beheld Elohim, and did eat and drink. 12 And יהוה said unto Moshe, "Come up to Me into the mount and be there; and I will give you the lukhot of stone, and the Torah, and the Mitzvah, which I have written, that you may teach them." 13 And Moshe rose up, and Yehoshua his minister; and Moshe went up into the mount of Elohim. 14 And unto the Z'kenim he said, "Tarry here for us, until we come back unto you; and, behold, Aharon and Khur are with you; whoever has a cause, let him come near unto them." 15 And Moshe went up into the mount, and the cloud covered the mount. 16 And the K'vod יהוה abode upon Har Sinai, and the cloud covered it six days; and the seventh day

שמות פרק כד

א ואל משה אמר עלה אל יהוה אתה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל והשתחיתם מרחק.
ב ונגש משה לבדו אל יהוה והם לא יגשו והעם לא יעלו עמו.
ג ויבא משה ויספר לעם את כל דברי יהוה ואת כל המשפטים ויען כל העם קול אחד ויאמרו כל הדברים אשר דבר יהוה נעשה.
ד ויכתב משה את כל דברי יהוה וישכם בבקר ויבן מזבח תחת ההר ושתיים עשרה מצבה לשנים עשר שבטי ישראל.
ה וישלח את נערי בני ישראל ויעלו עלת ויזבחו זבחים שלמים ליהוה פרים.
ו ויקח משה חצי הדם וישם באגנת וחצי הדם זרק על המזבח.
ז ויקח ספר הברית ויקרא באזני העם ויאמרו כל אשר דבר יהוה נעשה ונשמע.
ח ויקח משה את הדם ויזרק על העם ויאמר הנה דם הברית אשר כרת יהוה עמכם על כל הדברים האלה.
ט ויעל משה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל.
י ויראו את אלהי ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר.
יא ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו ויחזו את האלהים ויאכלו וישתו.
יב ויאמר יהוה אל משה עלה אלי ההרה והיה שם ואתנה לך את לחת האבן והתורה והמצוה אשר כתבתי להורתם.
יג ויקם משה ויהושע משרתו ויעל משה אל הר האלהים.
יד ואל הזקנים אמר שבו לנו בזה עד אשר נשוב אליכם והנה אהרן וחור עמכם מי בעל דברים יגש אליהם.
טו ויעל משה אל ההר ויכס הענן את ההר.
טז וישכן כבוד יהוה על הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים ויקרא אל משה ביום השביעי מתוך הענן.
יז ומראה כבוד יהוה כאש אכלת בראש ההר

He called unto Moshe out of the midst of the cloud. 17 And the appearance of the K'vod יהוה was like devouring fire on the top of the mount in the eyes of B'nei Yisra'el. 18 And Moshe entered into the midst of the cloud, and went up into the mount; and Moshe was in the mount forty days and forty nights.

לְעֵינֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל.
יח וַיְבֹא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הָעָנָן וַיַּעַל אֶל הָהָר וַיְהִי
מֹשֶׁה בְּהָר אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה.

HAFTARAH

Yirme-Yahu Chapter 31

30 Behold, the days come, says יהוה , that I will make a Brit Khadashah with Beit Yisra'el, and with Beit Yehudah; 31 not according to the Brit that I made with their fathers in the day that I took them by the hand to bring them out of the land of Mitzrayim; forasmuch as they broke My Brit, although I was a husband over them, says יהוה . But 32 this is the Brit that I will make with Beit Yisra'el after those days, says יהוה , I will put My Torah in their inward parts, and in their heart will I write it; and I will be their Elohim, and they shall be My people; 33 and they shall teach no more every man his neighbor, and every man his brother, saying, 'Know יהוה ' ; for they shall all know Me, from the least of them unto the greatest of them, says יהוה ; for I will forgive their iniquity, and their sin will I remember no more'. 34 Thus says יהוה , who gives the sun for a light by day, and the ordinances of the moon and of the stars for a light by night, who stirs up the sea, that the waves thereof roar, יהוה Tzeva'ot is His Name:

יְרִמְיָהוּ פֶּרֶק לֹא
ל הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם יְהוָה ; וְכָרַתִּי אֶת בֵּית
יִשְׂרָאֵל וְאֶת בֵּית יְהוּדָה בְּרִית חֲדָשָׁה. ל הִנֵּה
יָמִים בָּאִים נְאֻם יְהוָה ; וְכָרַתִּי אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל
וְאֶת בֵּית יְהוּדָה בְּרִית חֲדָשָׁה.
לֹא לֹא כַּבְרִית אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת אֲבוֹתָם בְּיוֹם
הַחֲזִיקִי בְיָדָם לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: אֲשֶׁר
הִמָּה הִפְרוּ אֶת בְּרִיתִי וְאֲנֹכִי בָעַלְתִּי בָם נְאֻם
יְהוָה .
לֵב כִּי זֹאת הַבְּרִית אֲשֶׁר אֶכְרַת אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל
אֲחֵרֵי הַיָּמִים הֵהֵם נְאֻם יְהוָה נְתַתִּי אֶת תּוֹרַתִּי
בְּקִרְבָם וְעַל לִבָם אֶכְתָּבֶנָּה; וְהֵייתִי לָהֶם לְאֱלֹהִים
וְהִמָּה יִהְיוּ לִי לְעָם.
לֹג וְלֹא לְלַמְדוֹ עוֹד אִישׁ אֶת רַעְהוֹ וְאִישׁ אֶת אָחִיו
לֵאמֹר דַּעוּ אֶת יְהוָה : כִּי כוֹלֵם יִדְעוּ אוֹתִי
לְמַקְטָנָם וְעַד גְּדוֹלָם נְאֻם יְהוָה כִּי אֶסְלַח לְעוֹנָם
וְלִחְטָאתָם לֹא אֶזְכֹּר עוֹד.
לד כֹּה אָמַר יְהוָה נָתַן שֶׁמֶשׁ לְאוֹר יוֹמָם חֶקֶת
יָרַח וְכוֹכָבִים לְאוֹר לַיְלָה; רָגַע הַיָּם וַיַּהֲמוּ גִלְיוֹ
יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ.

Yirme-Yahu Chapter 34

8 HaDavar that came unto Yirme-Yahu from יהוה , after that HaMelekh Tzidki-Yahu had made a covenant with all the people that were at Yerushalayim, to proclaim liberty unto them; 9 that every man should let his manservant, and every man his maidservant, being an Ivri or an Ivri'ah, go free; that none should make servants of them, even of a Yehudi his brother; 10 and all the princes and all the people hearkened, that had entered into the covenant to let every one his manservant, and every one his maid-servant, go free, and not to make servants of them any more; they

יְרִמְיָהוּ פֶּרֶק לֹד
ח הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל יְרִמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה אֲחֵרֵי
כְּרַת הַמִּלְכָּד צִדְקִיָּהוּ בְּרִית אֶת כָּל הָעָם אֲשֶׁר
בִּירוּשָׁלַם לְקֹרֵא לָהֶם דְּרוֹר.
ט לְשַׁלַּח אִישׁ אֶת עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת שִׁפְחָתוֹ
הָעֵבְרִי וְהָעֵבְרִיָּה חֲפָשִׁים: לְבִלְתִּי עֶבֶד בָּם
בִּיהוּדֵי אֶחְיָהוּ אִישׁ.
י וַיִּשְׁמְעוּ כָל הַשָּׂרִים וְכָל הָעָם אֲשֶׁר בָּאוּ בַּבְּרִית
לְשַׁלַּח אִישׁ אֶת עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת שִׁפְחָתוֹ חֲפָשִׁים
לְבִלְתִּי עֶבֶד בָּם עוֹד; וַיִּשְׁמְעוּ וַיִּשְׁלַחוּ.
יא וַיָּשׁוּבוּ אֲחֵרֵי כֵן וַיָּשׁוּבוּ אֶת הָעֵבְדִים וְאֶת

hearkened, and let them go; 11 but afterwards they turned, and caused the servants and the handmaids, whom they had let go free, to return, and brought them into subjection for servants and for handmaids. 12 Therefore, the D'var יהוה came to Yirme-Yahu from יהוה , saying, 13 "Thus says יהוה , Elohei Yisra'el, 'I made a Brit with your fathers in the day that I brought them forth out of the land of Mitzrayim, out of the house of bondage, saying, 14 'At the end of seven years you shall let go every man his brother that is an Ivri, that has been sold unto you, and has served you six years, you shall let him go free from you;' but your fathers hearkened not unto Me, neither inclined their ear. 15 And you were now turned, and had done that which is right in My eyes, in proclaiming liberty every man to his neighbor; and you had made a covenant before Me in the house whereon My Name is called; 16 but you turned and profaned My Name, and caused every man his servant, and every man his handmaid, whom you had let go free at their pleasure, to return; and you brought them into subjection, to be unto you for servants and for handmaids. 17 Therefore, thus says יהוה , 'You have not hearkened unto Me, to proclaim liberty, every man to his brother, and every man to his neighbor; behold, I proclaim for you a liberty, says יהוה , unto the sword, unto the pestilence, and unto the famine; and I will make you a horror unto all the kingdoms of the earth. 18 And I will give the men that have transgressed My Brit, that have not performed the words of the Brit which they made before Me, when they cut the calf in two and passed between the parts thereof; 19 the princes of Yehudah, and the princes of Yerushalayim, the officers, and the priests, and all the people of the land, that passed between the parts of the calf; 20 I will even give them into the hand of their enemies, and into the hand of them that seek their life; and their dead bodies shall be for food unto the fowls of the heaven, and to the beasts of the earth. 21 And Tzidki-Yahu Melekh Yehudah and his princes will I give into the hand of their enemies, and into the hand of them that seek their life, and into the hand of the king of Bavel's army, that are gone up from you. 22 Behold, I will command, says יהוה , and cause them to return to this city; and they shall fight against it, and take it, and burn it with fire; and I will

השפחות אשר שלחו חפשים; ויכבשו (ויכבשו) לעבדים ולשפחות.

יב ויהי דבר יהוה אל ירמיהו מאת יהוה לאמר. יג כה אמר יהוה אלהי ישראל: אנכי בריתי את אבותיכם ביום הוצאתי אתם מארץ מצרים מבית עבדים לאמר.

יד מקץ שבע שנים תשלחו איש את אחיו העברי אשר ימכר לך ועבדך שש שנים ושלחתו חפשי מעמד; ולא שמעו אבותיכם אלי ולא הטו את אזנם.

טו ותשבנו אתם היום ותעשו את הישר בעיני לקרא דרור איש לרעהו; ותכרתו ברית לפני בבית אשר נקרא שמי עליו.

טז ותשבנו ותחללו את שמי ותשבנו איש את עבדו ואיש את שפחתו אשר שלחתם חפשים לנפשים; ותכבשו אתם להיות לכם לעבדים ולשפחות.

יז לכן כה אמר יהוה אתם לא שמעתם אלי לקרא דרור איש לאחיו ואיש לרעהו; הנני קרא לכם דרור נאם יהוה אל התרב אל הדבר ואל הרעב ונתתי אתכם לזועה (לזועה) לכל ממלכות הארץ.

יח ונתתי את האנשים העברים את ברתי אשר לא הקימו את דברי הברית אשר כרתו לפני העגל אשר כרתו לשנים ויעברו בין בתריו.

יט שרי יהודה ושרי ירושלם הסרסים והכהנים וכל עם הארץ העברים בין בתרי העגל.

כ ונתתי אותם ביד איביהם וביד מבקשי נפשם; והיתה נבלתם למאכל לעוף השמים ולבהמת הארץ.

כא ואת צדקיהו מלך יהודה ואת שריו אתן ביד איביהם וביד מבקשי נפשם; וביד חיל מלך בבל העלים מעליכם.

כב הנני מצוה נאם יהוה והשבתים אל העיר הזאת ונלחמו עליה ולכדוה ושרפה באש; ואת ערי יהודה אתן שממה מאין ישב.

make the cities of Yehudah a desolation, without inhabitant'."

תוועטע ארט

Tehillah (Psalm) 72

1 For Shlomo. Give the Melekh Your judgments, O Elohim, and Your tzedaka unto the king's son;

2 That he may judge Your people righteously, and Your poor with justice.

3 Let the mountains bear shalom to the people, and the hills, through tzedaka.

4 May he judge the poor of the people, and save the children of the needy, and crush the oppressor.

5 They shall fear You while the sun endures, and as long as the moon is, throughout all generations.

6 May he come down like rain upon the mown grass, as showers that water the earth.

7 In his days let a Tzadik flourish, and abundance of shalom, till the moon is no more.

8 May he have dominion also from sea to sea, and from the River unto the ends of the earth.

9 Let them that dwell in the wilderness bow before him; and his enemies lick the dust.

10 The kings of Tarshish and of the isles shall render tribute; the kings of Sheva and Seva shall offer gifts.

11 Yes, all kings shall prostrate themselves before him; all nations shall serve him.

12 For he will deliver the needy when he cries; the poor also, and him that has no helper.

13 He will have pity on the poor and needy, and the souls of the needy he will save.

14 He will redeem their soul from oppression and violence, and precious will their blood be in his sight;

15 That they may live, and that he may give them of the gold of Sheva, that they may pray for him continually, yes, bless him all the day.

16 May he be as a rich field of grain in the land upon the top of the mountains; may his fruit rustle like Lebanon; and may they blossom out of the city like grass of the earth.

17 May his name endure forever; may his name be continued as long as the sun; may men also bless

תהלים פרק עב

א לשלמה: אלהים משפטיך למלך תן; וצדקתך לבן מלך.

ב ידיו עמך בצדק; וענייך במשפט.

ג ישאו הרים שלום לעם; וגבעות בצדקה.

ד ישפט עני עם יושעי לבני אביו; וידכא עושיק.

ה ייראו עם שמש; ולפני ירח דור דורים.

ו ירד כמטר על גז; כרביבים זרזיף ארץ.

ז יפרח בימיו צדיק; ורב שלום עד בלי ירח.

ח יורד מים עד ים; ומנהר עד אפסי ארץ.

ט לפניו יכרעו ציים; ואביו עפר ילחכו.

י מלכי תרשיש ואיים מנחה ישיבו; מלכי שבא וסבא אשפר יקריבו.

יא וישתחוו לו כל מלכים; כל גוים יעבדוהו.

יב כי יציל אביו משונע; ועני ואין עזרו.

יג יחס עלדל ואביו; ונפשות אביונים יושיע.

יד מתוך ומחמס יגאל נפשם; וייקר דמם בעיניו.

טו ויחי ויתן לו מזהב שבא; ויתפלל בעדו תמיד; כל היום יברכהו.

טז יהי פסת בר בארץ בראש הרים: ירעש כלבגוז פרו; וציצו מעיר בעשב הארץ.

יז יהי שמו לעולם לפני שמש ינין (יגון) שמו; ויתברכו בו; כל גוים יאשרוהו.

יח ברוך יהוה אלהים אלהי ישראל: עשה נפלאות דלבו.

יט וברוך שם כבודו לעולם; וימלא כבודו את כל הארץ אמן ואמן.

כ כלו תפלות דוד בן ישי.

themselves by him; may all nations call him happy.

18 Blessed is יהוה Elohim, Elohei Yisra'el, who alone does wondrous things;

19 And blessed is His glorious Name forever; and let the whole earth be filled with His Kavod. Amein, and Amein.

20 The prayers of David Ben Yishai are ended.

תפילות דוד בן ישיאי

Luka Chapter 7

1 When He had finished all of these words in the hearing of the people, Yeshua entered K'far Nakhum. 2 Now the servant of a centurion was seriously sick, one who was very dear to him; and he was near death. 3 And when he heard about Yeshua, he sent to him elders of the Yehudim, and besought Him to come and heal his servant. 4 When they came to Yeshua, they begged him earnestly, saying, "He is worthy to have this done for him; 5 for he loves our people, and has even built us a Beit K'nesset." 6 Yeshua went with them. And when He was not far from the house, the centurion sent some of his friends to Him, and said, "My Adon, do not trouble yourself; for I am not worthy that you should enter under my roof; 7 that is why I was not worthy to come to you; but just say a word and my servant will be healed. 8 For I am also a man under authority, and there are soldiers under my command; and I say to this one, 'Go,' and he goes; and to another, 'Come,' and he comes; and to my servant, 'Do this,' and he does it." 9 When Yeshua heard these things, He was amazed at him, and He turned and said to the people who followed him, "I say to you, not even in Yisra'el have I found such Emunah as this." 10 So those who were sent returned to the house, and found the servant who was sick, healed.

11 And it came to pass on the next day He was going to a city called Nayn; and His Talmidim were with Him, and many people. 12 And when they came near the gate of the city, He saw a dead man being carried out, who was the only son of his mother, and his mother was a widow; and many people of the city were with her. 13 When Yeshua saw her, He had

לוקא פרק ז

א וכאשר סיים את כל הדברים באזני העם, נכנס ישוע לכפר נחום.

ב ועבר של שר מאה אחד היה חולה מאד, אשר יקר היה לו, וקרוב היה למות.

ג ושמע על ישוע ושלח אליו מזקני היהודים, ובקש ממנו לבוא להחיות את עבדו.

ד והם כאשר באו אל ישוע, בקשו ממנו מאד ואמרו: ראוי הוא שתעשה לו זאת,

ה כי אוהב הוא את עמנו ואף בית כנסת הוא בנה לנו.

ו וישוע הלך אתם. אבל כשהיה לא רחוק מאד מן הבית, שלח אליו שר המאה את ידידיו ואמר לו: אדוני, אל תטרח, כי אינני ראוי שתבוא תחת קורת.

ז לכן אני לא הייתי ראוי לבוא אליך, אך אמר בדבר וירפא נערי;

ח כי גם אני איש משעבד תחת שלטון ויש תחת ידי חילים, ואומר אני לזה, לך! והוא הולך; ולאחר, בוא! והוא בא; ולעבדי, עשה זאת! והוא עושה.

ט כאשר שמע ישוע את הדברים האלה, התפלא עליו; ופנה ואמר אל ההמון שבא אחריו: אומר אני לכם, אפלו בישראל לא מצאתי אמונה כזאת.

י וחרו השלוחים אל הבית ומצאו את העבד שהיה חולה, בריא.

יא וביום המחרת הלך אל עיר אשר שמה נאין, ותלמידיו אתו והמון רב.

יב וכאשר קרב אל שער העיר, ראה והנה מלויים מת שהיה יחיד לאמו, והיא אמו אלמנה היתה,

compassion on her, and said to her, "Weep not." 14 Then He went and touched the coffin, and those who carried it stood still. And He said, "Young man, I tell you, arise." 15 And the dead man sat up and began to speak. And He gave him to his mother. 16 And all men were seized with fear; and they praised Elohim, saying, "A great Navi is risen among us, and Elohim has visited His people." 17 And this word about Him went out through all Yehudah, and through the country around them. 18 And Yokhanan's Talmidim told him all these things.

19 So Yokhanan called two of his Talmidim and sent them to Yeshua, and said, "Are you the one who is to come, or are we to expect another?" 20 And they came to Yeshua and said to Him, "Yokhanan HaMatbil has sent us to you, saying, 'Are you the one who is to come, or are we to expect another?'" 21 In that very hour He healed a great many people of their diseases and plagues, and of evil spirits; and He gave sight to many blind men. 22 So Yeshua answered, saying to them, "Go and tell Yokhanan everything that you have seen and heard, that the blind see, and the lame walk, and lepers are cleansed, and the deaf hear, and the dead rise up, and the poor are given hope. 23 And happy is he who does not stumble on account of me." 24 When Yokhanan's talmidim had gone, Yeshua began to speak to the people concerning Yokhanan. "What did you go out to the wilderness to see? A reed which is shaken by the wind? 25 If not so, what did you go out to see? A man dressed in fine clothes? Behold, those who wear fine clothes and live delicately are in kings' houses. 26 And if not so, what did you go out to see? A navi? Yes, I say to you, and much more than a navi. 27 This is he of whom it is written, 'Behold, I send my messenger before you to prepare the way before you.' 28 I say to you that there is no navi among those who are born of women who is greater than Yokhanan HaMatbil; and yet even the least person in Malkhut HaElohim is greater than he." 29 And all the people who heard it, even the tax collectors, justified themselves before Elohim, for they were immersed with the immersion of Yokhanan. 30 But the P'rushim and the Sofrim rejected the will of Elohim in themselves, because they were not immersed by him. 31 "To whom, therefore, shall I liken the men

וְקָהָל רַב מִבְּנֵי הָעִיר אֶתָּה.
יְגַרְאָה אוֹתָהּ יֵשׁוּעַ וְרַחַם עָלֶיהָ, וְאָמַר לָהּ: אֵל
תִּבְכִּי.
יָד וְהִלָּךְ וַיִּגַע בַּמָּטָה, וְהַנּוֹשָׁאִים אוֹתָהּ נִעְמְדוּ;
וְאָמַר: בַּחֹר, לֵךְ אוֹמֵר אֲנִי, קוּם!
טו וַיֵּשֶׁב הַמֵּת וְהִחַל לְדַבֵּר, וְהוּא נִתְּנוּ לְאָמוּ.
טז וַיִּרְאָה אַחְזָה אֶת כָּל הָאֲנָשִׁים, וְשָׁבְחוּ אֶת
הָאֱלֹהִים וְאָמְרוּ: נְבִיא גָדוֹל קָם בְּקִרְבָּנוּ, וּפְקַד
הָאֱלֹהִים אֶת עַמּוֹ.
יז וַיֵּצֵא עָלָיו הַדְּבָר הַזֶּה בְּכָל יְהוּדָה וּבְכָל הָאֲזוּר
אֲשֶׁר סָבִיבָם.
יח וְסִפְרוּ לְיוֹחָנָן תַּלְמִידָיו אֶת כָּל אֵלֶּה.
יט וְקָרָא יוֹחָנָן לְשָׁנִים מִתַּלְמִידָיו, וְשָׁלַח אוֹתָם
אֶל יֵשׁוּעַ לֵאמֹר: אֶתָּה הוּא הַבָּא, אוֹ לְאַחַר
נְחֻכָּה?
כ וּבָאוּ אֶל יֵשׁוּעַ וְאָמְרוּ לוֹ: יוֹחָנָן הַמַּטְבִּיל
שָׁלְחָנוּ אֵלֶיךָ וְאָמַר: אֶתָּה הוּא הַבָּא אוֹ לְאַחַר
נְחֻכָּה?
כא בְּאוֹתָהּ שָׁעָה רַפָּא רַבִּים מִמַּחְלוֹת וּמְרוּחוֹת
רְעוֹת, וְלַעֲוִוִּים רַבִּים נָתַן לְרֵאוֹת.
כב וְעָנָה יֵשׁוּעַ וְאָמַר לָהֶם: לָכוּ אָמְרוּ לְיוֹחָנָן כָּל
מָה שֶׁרְאִיתֶם וְשָׁמַעְתֶּם, שְׁעוּרִים רוּאִים, וּפְסָחִים
מְהַלְכִים, וּמְצַרְעִים מְטֹהְרִים, וְחַרְשִׁים שׁוֹמְעִים,
וּמְתִים קָמִים, וְעֵגִיִּים מִתְּבַשְּׂרִים.
כג וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁלֹּא יִכְשֹׁל בִּי.
כד כַּאֲשֶׁר הֵלְכוּ תַלְמִידֵי יוֹחָנָן, הִחַל לֹאמֹר
לְהַמוֹנִים עַל יוֹחָנָן: מָה יֵצְאֲתֶם לְמַדְבַּר לְרֵאוֹת?
קָנָה הַמִּתְנוּעַע בְּרוּחַ?
כה וְאִם לֹאוּ, מָה יֵצְאֲתֶם לְרֵאוֹת? אִישׁ לְבוּשׁ
בְּגָדִים עֲדִינִים? הִנֵּה הַלּוֹבְשִׁים מִלְּבוּשֵׁים
מְהַדְּנָרִים וְשְׂרוּיִים בְּתַפְנוּקִים, בְּבִתֵּי מְלָכִים הֵם.
כו וְאִם לֹאוּ, מָה יֵצְאֲתֶם לְרֵאוֹת? נְבִיא? כּוֹ,
אוֹמֵר אֲנִי לָכֶם, וַיֹּתֵר מִנְּבִיא.
כז זֶהוּ שְׁכַתּוּב עָלָיו, הַנְּנִי שׁוֹלַח מִלְּאֲכֵי לְפָנֶיךָ
וּפְנֵה דָרֶךְ לְפָנֶיךָ.
כח אוֹמֵר אֲנִי לָכֶם, אִין נְבִיא בִּילּוּדֵי אִשָּׁה גָדוֹל
מִיוֹחָנָן הַמַּטְבִּיל, אֵד הַקָּטָן בְּמַלְכוּת הָאֱלֹהִים
גָדוֹל הוּא מִמֶּנּוּ.
כט וְכָל הָעָם אֲשֶׁר שָׁמְעוּ, גַּם הַמּוֹכְסִים, הַצְּדִיקוּ
אֶת הָאֱלֹהִים, שְׂכָן נִטְבְּלוּ בַטְּבִילַת יוֹחָנָן.
ל אֲבָל הַפְּרוּשִׁים וְהַסּוֹפְרִים דָּחוּ בְּקִרְבָּם אֶת
רְצוֹן אֱלֹהִים, כִּי לֹא נִטְבְּלוּ עַל יָדוֹ.
לא עַל כֵּן, לְמִי אֲדַמָּה אֶת אֲנָשֵׁי הַדּוֹר הַזֶּה וְלְמִי

of this nation, and to what are they like? 32 They are like boys who sit in the street, and call to their friends and say, 'We have sung to you but you did not dance; and we have wailed to you and you did not weep.' 33 For Yokhanan HaMatbil came neither eating bread nor drinking wine; and you say 'He is insane.' 34 Ben HaAdam came, eating and drinking; and you say, 'Behold, a glutton and a winebibber, and a friend of tax collectors and sinners!' 35 And yet wisdom is justified by all its works."

36 Then one of the P'rushim came and asked Him to eat with him. And He entered the house of that Parush and reclined as a guest. 37 Now there was in that city a woman who was a sinner; and when she knew that He was a guest in the Parush's house, she took an alabaster cruse of perfume, 38 and stood behind Him at his feet, weeping, and she began to wet His feet with her tears and to wipe them with the hair of her head, and she kissed His feet and anointed them with perfume. 39 When the Parush who had invited Him saw it, he reasoned in himself and said, "If this man were a navi, He would have known who she is and her reputation; for the woman who has touched Him is a sinner." 40 Yeshua answered, saying to him, "Shimon, I have something to tell you." He said to him, "Say it, Rabbi." Yeshua said to him, 41 "There were two men who were debtors to a certain creditor; one of them owed him five hundred denarii, and the other fifty denarii. 42 And because they had nothing to pay, he forgave them both. Which one of them will love him more?" 43 Shimon answered, saying, "I think the one to whom he forgave more." Yeshua said to him, "You have judged truly." 44 And He turned to the woman, and said to Shimon, "Do you see this woman? When I entered your house, you did not give me even water for my feet; but she has wet my feet with her tears and wiped them with her hair. 45 You did not kiss me; but she, since she entered, has not ceased to kiss my feet. 46 You did not anoint my head with oil; but she has anointed my feet with perfume. 47 For this reason I say to you, her many sins are forgiven, so she loved much; but he to whom little is forgiven, loves little." 48 And He said to the woman, "Your sins are forgiven." 49 Then the guests began to say within themselves, "Who is this man who forgives even sins?" 50 So Yeshua said

הם דומים?

לב דומים הם לנערים היושבים ברחוב וצועקים לחבריהם ואומרים: שרנו לכם ולא רקדתם, יללנו לכם ולא בכיתם;

לג פי בא יוחנן המטביל, אינו אוכל לחם ואינו שותה יין, ואומרים אתם, שד בו.

לד בא בן האדם אוכל ושותה, ואומרים אתם, הנה איש זולל ושותה יין וידיד המוכסים והחוטאים.

לה ונצדקה החכמה על ידי כל בניה.

לו בא ובקש ממני אחד הפרושים שיאכל אתו; ונכנס לבית הפרוש ההוא והסב.

לז ואשה חוטאת היתה בעיר ההיא, וכאשר נודע לה שהוא מסב בבית הפרוש, לקחה צנצנת בשם.

לח ועמדה מאחוריו, ליד רגליו, ובכתה והחלה להרטיב את רגליו בדמעותיה, ונגבה אותן בשערות ראשה; ונשקה את רגליו ומשחה אותן בבשם.

לט כשראה זאת הפרוש שהזמינו, הרהר בלבו ואמר: אלו נביא היה זה, היה יודע מי היא ומה טיבה, שחוטאת היא האשה אשר נגעה בו.

מ ענה ישוע ואמר לו: שמעון, יש לי דבר מה לומר לך. והוא אמר לו: אמר, רבי. אמר לו ישוע:

מא שני חייבים היו לו לנושה אחד; אחד חיב היה חמש מאות דינרים, והאחר, חמשים דינרים.

מב ומכיון שלא היה להם לשלם, מחל לשניהם. ובכן איזה מהם יאהב אותו יותר?

מג ענה שמעון ואמר: סבורני ההוא שנמחל לו הרבה. אמר לו ישוע: נכונה שפטת.

מד ופנה אל האשה ואמר לשמעון: רואה אתה את האשה הזאת? נכנסתי לביתך, מים לרגלי לא נתת; אבל זאת בדמעותיה הרטיבה את רגלי ובשערה נגבה אותן.

מה אתה לא נשקתני, אך זאת, הנה מאז שנכנסתי לא חדלה לנשק את רגלי.

מו אתה שמן לראשי לא משחת, אך זאת, בשמן בשם משחה את רגלי.

מז על כן אומר אני לך, שמחולים לה חטאיה הרבים, פי אהבה הרבה; אבל זה שנמחל לו מעט, אוהב מעט.

to the woman, "Your Emunah has brought you life; go in shalom."

מח ולאשה אמר: מחולים לך חטאיך.
מט והחלו המסבים לומר בלבם: מיהו זה שגם
חטאים מוחל?
נ וישוע אמר לאשה: אמונתך החיתה אותך;
לכי לשלום.

Luka Chapter 8

1 And it came to pass after these things Yeshua was traveling in cities and villages, declaring and giving HaB'sorah Malkhut HaElohim. And His twelve were with Him, 2 and the women who were healed of diseases and unclean spirits, Miryam who is called Magdalita, from whom seven demons went out, 3 and Yokhanah, the wife of Kuza, the steward of Herodus, and Shoshanah, and many others who ministered to them of their wealth.

לוקא פרק ח
א ואחרי הדברים האלה סובב היה ישוע בערים
ובכפרים, ומכריז ומבשר את מלכות האלהים,
והשנים עשר אתו;
ב והנשים שנרפאו ממחלות ומרוחות רעות,
מרים הנקראת מגדלית, אשר שבעה שדים
יצאו ממנה,
ג ויוחנה אשת כוזא, סוכן ביתו של הורדוס,
ושושנה ורבות אחרות אשר שרתו אותם
מנכסיהן.

Ivrim Chapter 9

15 For this cause He became the mediator of the Brit Khadashah, and by His death He became redemption for those who transgressed in the beginning of the Brit, that those who are called may receive the promise of eternal inheritance. 16 For where a will is presented, it shows the death of its maker. 17 For a will is of force only after a man is dead, otherwise it is useless so long as its maker lives. 18 For this reason not even the first Brit was confirmed without blood. 19 For when Moshe had given every precept to all the people according to the Torah, Moshe took the blood of a heifer with water and scarlet wool and hyssop, and sprinkled it on the books and on all the people, 20 saying, "This is the blood of the Brit which has been ordained for you by Elohim." 21 That very blood he also sprinkled on the Mishkan and on all the vessels used for worship, 22 because everything, according to the Torah, is purified with the blood; and without the shedding of blood there is no forgiveness.

העברים פרק ט
טו לכן הוא היה למתנדד הברית החדשה, כי
במותו היה הוא לפדות לאלה שעברו על
הברית הראשונה, למען יקבלו את ההבטחה
אלה שנקראו לנחלת עולם.
טז הרי היכן שיש צואה, מצביעה היא על מות
מי שעשאה.
יז ברם רק לנכח המת היא תקפה, משום שכל
עוד חי מי שעשאה אין בה תועלת.
יח לכן גם הראשונה לא נחנכה בלי דם;
יט כי לאחר שצוותה כל מצות התורה על ידי
משה לכל העם, לקח משה את דם העגלה ואת
המים עם צמר שני ואזוב, והזה על הספרים ועל
כל העם,
כ ואמר להם: הנה דם הברית אשר צוה לכם
מאת אלהים.
כא גם על המשכן ועל כל כלי השרת הזה מן
הדם;
כב משום שכל דבר בתורה מטהר בדם, ובלא
שפיכת דם אין מחילה.

